

Nieuwsbrief april 2024

Op donderdag 25 april 2024 zal Mariëlla Beukers een lezing verzorgen. De lezing vindt plaats in het ARTO-theater, Het Klooster 5 in Schoonhoven. Vanaf 19.30 uur is de zaal geopend en is er de mogelijkheid een kopje koffie te drinken. De lezing begint om 20.00 uur.

Iedereen is welkom, het is niet nodig een plaats te reserveren.

Maandlezing

In de voetsporen van Hanssen, wijngaardenier van Jan en Guy van Blois

Anno 2024 kent Nederland 302 hectare wijngaard en raken Nederlandse wijnen steeds bekender. Die moderne wijnbouw is rond 1970 ontstaan, maar dat betekent niet dat wijngaarden in vroeger eeuwen in Nederland afwezig waren. Zelfs niet boven de grote rivieren. Verre voorlopers daarvan waren de wijngaarden bij de Zuid-Hollandse kastelen van Jan en Gwijde (Guy) van Blois, aangelegd in tweede helft van de veertiende eeuw. Deze beroemde heren van Schoonhoven en Gouda lieten bij beide kastelen fraaie tuinen aanleggen, waarin ook 'wijngaarden' lagen.

In de voetsporen van wijngaardenier Hanssen, die jarenlang verantwoordelijk was voor de wijngaarden in Schoonhoven, maken we kennis met die middeleeuwse wijngaarden. Waar lagen ze precies, hoe zagen ze eruit, wat voor werk moest Hanssen allemaal verrichten én uiteraard: wat produceerden die wijngaarden eigenlijk? Binnen het rijke hofleven dat Jan van Blois op zijn Schoonhovense kasteel cultiveerde, speelden die wijnranken een belangrijke rol, maar misschien niet helemaal zoals u zou verwachten...

Mariëlla Beukers is historicus en vinoloog en specialist op het gebied van de geschiedenis van wijn (Wijnkronieken.nl). Daarnaast werkt zij in de erfgoedsector en is verantwoordelijk voor het publieksbereik van de Neder-Germaanse Limes, een van Nederlands recentste werelderfgoederen.

Zij werkt momenteel in haar vrije tijd aan een proefschrift dat de geschiedenis van de wijngaarden in Nederland zal beschrijven. Over de Schoonhovense wijngaarden publiceerde zij inmiddels een wetenschappelijk artikel. Daarnaast publiceert zij voor een breed publiek over de rijke en lange geschiedenis die Nederlanders met wijn hebben en over de moderne Nederlandse wijnbouw.

Wijnproeverij

In samenwerking met wijnhandel Huub Oostendorp wordt na afloop van de lezing georganiseerd een wijnproeverij van wijnen van in die tijd in Nederland geteelde druivenrassen zoals de witte Riesling, Gewürztraminer, de rode Grauburgunder en Spätburgunder en de Gentil, een witte *blend* van meerdere druivenrassen.

Noteert u deze data in uw agenda?

zaterdag 4 mei Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet

donderdag 30 mei 20.00 uur (ARTO-theater) Raphael Smid - De Koude Oorlog in Schoonhoven.

vrijdag 21 juni 19.30 uur Midzomerwandeling 'Zilver' o.l.v. René Kappers.

donderdag 27 juni 20.00 uur (ARTO-theater) Leny Probst - Eindstation 'de hel van Brÿx'.

donderdag 26 september 20.00 uur (ARTO-theater) Siety Meijer - Jan Blanken.

Donderdag 31 oktober 20.00 uur (ARTO-theater) René Kappers - De geboortepapieren van Schoonhoven.

Woensdag (!) 20 november 20.00 uur (ARTO-theater) Sander Wassing - Eendenkooien in de Krimpenerwaard.

Donderdag 12 december 20.00 uur (ARTO-theater) Jeroen Patijn - Foto's uit de Oude doos.

Open Joodse Huizen – Huizen van Verzet

Ook in 2024 wordt in Schoonhoven Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet georganiseerd, een samenwerking van het Streekarchief, de bibliotheek en de Historische Vereniging. Diverse bewoners en beheerders in Schoonhoven stellen hun huis of locatie open voor kleinschalige herdenkingsbijeenkomsten, waarin o.a. door leden van de Historische Vereniging verhalen worden verteld en herinneringen worden opgehaald aan de bekende en onbekende voormalige Joodse bewoners en hun lotgevallen. Ook is er aandacht voor burgers die in verzet kwamen tegen de onderdrukkers.

Hieronder het bezoekschema, in de bijlage uitgebreidere informatie.

10.30 en 13.00 uur	Koestraat 9	Otto Ooms vertelt over verzetsstrijders Jan Wernard en Gerrit Jan van den Bergh
11.00 en 14.00 uur	Albrecht Beijling-gracht 24	Astrid en Will Vialle vertellen het verhaal van de familie Schenk
12.00 en 13.30 uur	Dam 5	Melissa Boersma vertelt over de familie Morisco
11.30 en 14.30 uur	Haven 15	Herman Groothuis vertelt over Heiman Meier van Beem
13.00 – 16.00 uur	Haven 13	In de voormalige synagoge is het rituele bad te bekijken en zijn joodse rituele voorwerpen tentoongesteld
11.00, 14:00 en 15:00 uur	Oude Haven 7	Hans Fokker vertelt over de Joodse families Van Leeven en Van der Rhoer
11:30 en 13:00 uur	Tol 10	Paul Denekamp vertelt over zijn familie
13:30 en 15:00 uur	Lange Weistraat 21	Joke Kornet vertelt over de over inval van een knokploeg bij de Schoonhovensche Courant

Afsluiting Schoonhovologie 2024

Op zaterdag 13 april werd de cursus Schoonhovologie afgesloten in Belvédère. Van de 20 deelnemers hebben 18 de eindtoets gemaakt en zij zijn allemaal geslaagd. Na een toespraakje van Ad de Vaal kregen zij het certificaat uitgereikt evenals het zilveren speldje. Zij mogen zich nu Schoonhovoloog noemen. Er was nu al veel belangstelling voor de werkplaatsen die als vervolg op Schoonhovologie in het najaar zullen worden aangeboden. In januari 2025 start als het goed is de volgende editie van Schoonhovologie. In deze nieuwsbrief worden deze later dit jaar aangekondigd.

De Waag, rectificatie

In de vorige nieuwsbrief stond een mededeling over de Waag die niet helemaal correct was. Hieronder de verbeterde tekst.

Op 23 februari is door de rechtbank uitspraak gedaan over het bezwaar dat de HVS en enkele omwonenden hadden aangetekend tegen het verlenen van een omgevingsvergunning (in 2020) voor de bouw van een aanbouw voor de Waag. De conclusie is dat wij op een aantal belangrijke punten in het gelijk gesteld zijn, de gemeente heeft niet de juiste procedure gevolgd en de adviezen van de welstand gingen on-

voldoende in op de cultuurhistorische aspecten. De rechtbank heeft de gemeente opgedragen om binnen 12 weken opnieuw te besluiten op onze bezwaren met inachtnaam van de uitspraak.

Wordt vervolgd.

Uit het Bestuur

In de bestuursvergadering van 8 april kwamen de volgende onderwerpen aan de orde.

- De ledenvergadering is doorgesproken.
- We blikten terug op de afgelopen cursus schoonhovologie en bespraken het vervolg. We willen in het najaar twee werkplaatsen organiseren, één over genealogie en huizenonderzoek en over een nog nader te bepalen onderwerp,
  - We bespraken de algemene ledenvergadering, we zijn blij met de steun van de leden voor de activiteiten die wij ontwikkelen.
  - We bespraken de volgende nummers van Scoenhove en constateerden dat er daarnaast ruimte is voor een publicatie met langere,

wat meer specialistische en gedegener artikelen, een soort jaarboek. We gaan dat idee de komende tijd uitwerken.

- We bespraken de ontwikkelingen rondom de nieuwbouwplannen rondom Schoonhoven. Er is hierover een gesprek geweest met medewerkers van de gemeente. Het bestuur erkent de noodzaak om woningen te bouwen en zoekt een balans tussen dit doel en de bescherming van cultuurhistorisch waardevolle gebieden.
- Omdat de HVS dit jaar 50 jaar bestaat willen we wat extra's doen om dat te vieren. Misschien wordt dat een jaarboek, maar er zijn ook andere plannen.
- Het bestuur heeft Ad de Vaal gevraagd een werkgroepje te vormen voor de uitreiking van de Jan van Beaumontpenning en de restauratieplaquette.

Peter van der Zwaal
secretaris, 16 april 2024

